

รายงานผลการประชุม/สัมมนาต่างประเทศ
ของ นางสุวีรยา วรเจริญ และคณะ
การประชุม/สัมมนา เรื่อง
“First Call for the ๙th International Scientific Conference
on Economic and Social Development”

ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรม Innpera เมืองอิสตันบูล ประเทศตุรกี

๑. รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนา

ผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนาครั้งนี้ เป็นข้าราชการในสังกัดศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
รวม ๔ คน คือ

๑) นางสุวีรยา วรเจริญ	ตำแหน่งเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
๒) นางลออ จิตต์ชอบ	ตำแหน่งเศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
๓) นายธรรมจรรย์ ตุลยธำรง	ตำแหน่งเศรษฐกรชำนาญการ
๔) นายภารา จันทน์สุวรรณ	ตำแหน่งเศรษฐกรชำนาญการ

๒. รายละเอียดเกี่ยวกับการไปประชุม/สัมมนา

๒.๑ ประชุม/สัมมนา ในหัวข้อเรื่อง “First Call for the ๙th International Scientific Conference on Economic and Social Development” จัดประชุมโดยองค์การพัฒนาผู้ประกอบการ Varazdin ร่วมกับมหาวิทยาลัยนอร์ธ ประเทศโครเอเชีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานการศึกษาวิจัยทางวิชาการ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะข้อวิจารณ์ผลการศึกษาระหว่างนักวิชาการด้วยกันในหลากหลายสาขา เพื่อให้เกิดมุมมองที่สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์สูงสุดในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ

๒.๒ ผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนา ประมาณ ๖๐ คน จากประเทศซาอุดีอาระเบีย สโลวีเนีย โครเอเชีย ออสเตรเลีย สโลวาเกีย ติมอร์ ออสเตรเลีย อิหร่าน แม็กซิโก มาเซโดเนีย ฟินแลนด์ ใต้หวัน โปแลนด์ อิตาลี บอสเนีย และเฮอร์เซโกวีนา ปาปัวนิวกินี โอมาน โรมานี โคอโซโว เซอร์เบีย ตุรกี บราซิล และไทย (สำหรับประเทศไทยไม่ได้ส่งผลงานเข้าร่วม)

๒.๓ วิธีการประชุม เป็นการนำเสนอผลงานทางวิชาการด้านการประเมินผลที่มีความหลากหลาย ทั้งมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์และสังคม จากผู้นำเสนอประเทศต่างๆ ทั้งนักศึกษาระดับปริญญาโท-เอก และนักวิจัยระดับศาสตราจารย์ ร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ภายใต้บริบทของแต่ละประเทศเพื่อนำไปปรับใช้หรือเป็นข้อสังเกตเชิงวิชาการ มีผู้ส่งผลงานเข้าร่วมทั้งสิ้น ๕๕ เรื่อง นำเสนอในที่ประชุม ๑๙ เรื่อง ระยะเวลาในการประชุม/สัมมนา ๒ วัน

๒.๔ ผลการประชุม/สัมมนา สารที่ได้จากการประชุม/สัมมนา สรุปพอสังเขปในประเด็นสำคัญและเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในบางเรื่องของผลงานที่นำเสนอ ดังนี้

๑) เรื่อง “ประเด็นสำคัญและผลกระทบจากนโยบายสำหรับกระบวนการผลิตมันเทศในปาปัวนิวกินี”

(Key Issues and Policy Implications for Sweet potato processing in Papua New Guinea) กระบวนการพัฒนาอาหารและอุตสาหกรรมสำรองอาหาร โดยรัฐบาลของปาปัวนิวกินี ซึ่งเป็นแผนงานลำดับต้นๆ ของแผนพัฒนาการเกษตรแห่งชาติ ปี ๒๐๐๗ - ๒๐๑๖ มุ่งเน้นการแปรรูปโดยใช้วัตถุดิบท้องถิ่นที่จะทำให้เกิดการสร้างงานและโอกาสในการสร้างรายได้แก่เกษตรกรรายย่อย ที่จะเอื้อต่อการลดความยากจนและสร้างความมั่นคงทางอาหาร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อการประเมินความท้าทายและเปิดโอกาสให้เกิดการพัฒนาในการแปรรูปอาหารโดยคนท้องถิ่นในปาปัวนิวกินี และใช้มันเทศเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากเป็นพืชหลักสำคัญของปาปัวนิวกินี และเพาะปลูกโดยเกษตรกรรายย่อยทั่วประเทศตลอดทั้งปี ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสังคมโดยตรง ถ้าสามารถจัดตั้งภาคอุตสาหกรรมมันเทศที่มีประสิทธิภาพขึ้น ถ้าหากมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการผลิตรวมทั้งพืชอาหารชนิดอื่น เช่น มันสำปะหลัง มันแกว และเผือก

ผลการศึกษา พบว่า ถึงแม้ว่าผลผลิตมันเทศและผลิตภัณฑ์มันเทศจะมีตลาดเฉพาะ แต่แปงมันเทศซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับกระบวนการผลิตอาหารเชิงพาณิชย์ยังไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ หากเปรียบเทียบกับข้าวสาลีและข้าวโพด (สำหรับการผลิตแป้ง) มันฝรั่ง (สำหรับทอด/ชิป) และมันสำปะหลัง (แป้ง) จากข้อจำกัดของการวิจัยและการพัฒนาในกระบวนการอุตสาหกรรมอาหาร ทั้งนี้ กระบวนการผลิตมันเทศจะสามารถใช้เป็นพืชนำร่องในการวิจัยและพัฒนาความสามารถในการแปรรูปอาหาร เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่จำเป็นในการพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลาง ต่อไป

๒) อนาคตของนโยบายด้านสังคมในยุโรป : การวิเคราะห์ทัศนคติที่มีต่อสวัสดิการสังคม (The Future of Social Policy in Europe : An Analysis of Attitudes toward Social welfare) หนึ่งในนโยบายสังคมที่ทำได้ยาก คือ การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐบาลลงทุนในนโยบายสังคมเพื่อปกป้องประชาชนจากความเสียหายทางสังคม (เช่นในตลาดแรงงาน) ในความหมายนี้ คือ นโยบายด้านเศรษฐกิจและนโยบายด้านสังคมจะต้องมีความเชื่อมโยงกันอย่างยิ่ง ทางเลือกที่รัฐบาลจะต้องคำนึงถึง คือ นโยบายสังคมที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในรัฐสวัสดิการนักวิชาการได้แบ่งรัฐสวัสดิการออกเป็น ๓ กลุ่มคือ สังคมประชาธิปไตย สังคมเสรีนิยม และประเทศทวีป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เป็นการศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อนโยบายสังคมใน ๒๓ ประเทศในยุโรป โดยเฉพาะในกลุ่มที่ ๓ ของรัฐสวัสดิการ ส่วนทัศนคติที่มีต่อสวัสดิการสังคมถูกแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายระดับชาติ และทัศนคติของพวกเขาที่มีต่อความยากจน การศึกษามุ่งเน้นที่จะเชื่อมโยงระหว่างการทำนุรูปแบบของสวัสดิการสังคมและทัศนคติของประชาชนที่มีต่อนโยบายสังคม การศึกษาได้พิจารณาถึงปัจจัยสถานการณ์ (เช่น ระดับความไม่เท่าเทียมกันของรายได้ รายจ่ายทางสังคม และการประกันสังคม) ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมของประชาชน

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยสถานการณ์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการประเมินนโยบายสังคมแห่งชาติ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ปัจจัยสถานการณ์พร้อมกันทุกปัจจัยและทัศนคติสวัสดิการสังคม ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยสถานการณ์มีอิทธิพลทางอ้อมต่อทัศนคติความยากจน ดังที่กล่าว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่านโยบายสังคมแห่งชาติมีบทบาทในการใกล้เคียงไม่เท่าเทียมกันในสังคม รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าทัศนคติเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมมีความเชื่อมโยงกับประเภทของรัฐสวัสดิการ โดยเฉพาะในนอร์ดิก (ฟินแลนด์ นอร์เวย์ และสวีเดน) และประเทศเสรีนิยม (สหราชอาณาจักร และไอร์แลนด์) ซึ่งประเทศเหล่านี้มีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป โดยเห็นว่านโยบายระดับชาติและทัศนคติความยากจนมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างไรก็ตาม ควรมีการวิเคราะห์รายละเอียดที่นอร์ดิกและประเทศเสรีนิยมที่สามารถแยกการศึกษาออกจากกันได้

๓) บทบาทของ SMEs ในการพัฒนาเศรษฐกิจ (Role of SMEs in the Economic Development)

ธุรกิจถือว่ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างงานใหม่และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดนโยบายที่จะสนับสนุนและกระตุ้นผู้ประกอบการใหม่เช่นเดียวกับการพัฒนาในส่วนของผู้ประกอบการเดิม ซึ่งผลจากนโยบายดังกล่าวจะทำให้บรรยากาศในการดำเนินธุรกิจเป็นไปในทางบวกและผู้ประกอบการสามารถลงทุนในธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

การมุ่งมั่นสร้างสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาธุรกิจและการจ้างงานอย่างสูงสุดนั้น มีความต้องการอย่างต่อเนื่องเพื่อลดอุปสรรคในการบริหารและการกำกับดูแลที่มีผลต่อการจัดตั้งธุรกิจใหม่ เฉกเช่นเดียวกับการพัฒนาในเรื่องที่มีอยู่ดังต่อไปนี้ คือ การพัฒนาบริการให้คำปรึกษาสำหรับผู้เริ่มต้น พร้อมด้วย การสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs ในด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์และการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน การปรับปรุงเกี่ยวกับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนทั้งผู้เริ่มต้นและผู้ทำธุรกิจเดิม การส่งเสริมวัฒนธรรมที่มุ่งพัฒนาผู้ประกอบการ เป็นต้น นอกจากนี้ เรื่องของการพัฒนาธุรกิจใหม่และขยายธุรกิจเดิมนั้น ฝ่ายรัฐบาลและผู้กำหนดนโยบายควรให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องการกระตุ้นการเป็นเจ้าของกิจการแก่ประชาชน ทั้งนี้ เพื่อลดอัตราการว่างงานและสร้างผลกำไรในระยะยาว

นอกจากนี้ การสร้างสภาวะแวดล้อมที่เป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การรวมกลุ่มของเศรษฐกิจนอกระบบให้เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจที่เป็นทางการ ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีการกล่าวถึงมากแต่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเพียงพอ เศรษฐกิจจะมีเสถียรภาพมากขึ้นเพียงใดนั้นต้องมีการลดพื้นที่ของเศรษฐกิจนอกระบบให้มากขึ้นเท่านั้น และอาจเป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจประสบความสำเร็จในระบบเศรษฐกิจที่เป็นทางการ สิ่งสำคัญมากอีกประการหนึ่งคือ การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีทักษะที่เหมาะสมเพื่อที่จะสามารถประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้

๔) ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับการรับรู้เกี่ยวกับอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจจากการเข้าถึงแหล่งเงินทุน : กรณีศึกษาประเทศตุรกี (Which SMEs perceive access to finance as an obstacle to other operations : Evidence from Turkey) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีบทบาทสำคัญในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างงานในประเทศเกือบทั้งหมดในโลก การเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นพื้นฐานสำหรับการอยู่รอดและการเจริญเติบโตของธุรกิจ SMEs อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดทางการเงินได้รับการพิจารณาให้เป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของธุรกิจเหล่านี้ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจในข้อจำกัดทางการเงินที่ผู้ประกอบการ SMEs ต้องเผชิญ การศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดระดับของการรับรู้ของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของ SMEs ตุรกี

ผลการศึกษา พบว่า ขนาดและจำนวนปีของการประกอบการ SMEs อัตราร้อยละที่เพิ่มขึ้น/ลดลงของยอดขายและการส่งออก และระดับความร่วมมือของกลุ่มธุรกิจ SMEs ไม่มีผลกระทบต่อความเห็นว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนนั้นเป็นอุปสรรคต่ออย่างไร ซึ่งมี SMEs ส่วนน้อยที่เห็นว่าการเข้าถึงเงินทุนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของพวกเขา และมีแนวโน้มที่จะลดลงตามอัตราร้อยละที่เพิ่มขึ้นของยอดขายและการส่งออก ทั้งนี้ ที่ผ่านมา SMEs ที่ทำการขอสินเชื่อมีแนวโน้มลดลงในการที่เห็นว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเป็นอุปสรรค และแนวโน้มนี้มีผลต่ออัตราร้อยละที่เพิ่มขึ้นของยอดขายและการส่งออก

๒.๕ ประโยชน์ที่ได้รับ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

๒.๕.๑ ประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับ ได้แก่

- ๑) ได้เรียนรู้รูปแบบการจัดประชุม/สัมมนาเชิงวิชาการ การนำเสนอผลงานของประเทศต่างๆ ที่เป็นสากลในเวทีระดับนานาชาติ
- ๒) ได้ทราบถึงแนวคิด รูปแบบการวิจัย ประเด็น/ตัวชี้วัดและปัจจัยต่างๆ ที่นำมาใช้สำหรับการศึกษาวิจัยในมุมมองที่กว้างขึ้น สามารถนำมาปรับใช้กับการทำงานได้
- ๓) ได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ในการฟังการนำเสนอผ่านผลงานวิจัยและการสนทนากับผู้ร่วมประชุม/สัมมนา
- ๔) ได้ประสบการณ์ที่ดีและเป็นประโยชน์จากการเดินทางไปต่างประเทศครั้งนี้ เช่น การขนส่งมวลชนที่ใช้ระบบรางสำหรับเดินทางซึ่งสะดวก ปลอดภัยและประหยัด เป็นต้น

๒.๕.๒ ประโยชน์ที่หน่วยงานได้รับ

- ๑) นักวิชาการของหน่วยงานได้รับการพัฒนาแนวคิดในการวิจัยและประเมินผลในมิติที่หลากหลาย
- ๒) ได้รับความสนใจในการเป็นประเทศเครือข่ายเชิงวิชาการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการและผู้ศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมจากประเทศต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับใช้กับลักษณะงานของศูนย์ประเมินผลได้

๒.๖ ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

๒.๖.๑ การจัดประชุม ESD (Economic and Social Development) ในครั้งหน้า ได้ให้เกียรติคัดเลือกประเทศไทยเป็นสถานที่จัดประชุม/สัมมนา ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้นและนับเป็นโอกาสที่นักวิชาการไทยจะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการมากขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลต่อเม็ดเงินที่จะนำมาสู่ประเทศไทยจากการจัดประชุมและการเดินทางมาประชุมของนักวิจัยหลายๆ ประเทศ

๒.๖.๒ ควรจัดเตรียมนักวิชาการและผลงานที่จะนำเสนอในที่ประชุมครั้งหน้า และควรเตรียมความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษให้แก่นักวิชาการอย่างน้อยปีละ ๒ คน ด้วยวิธีการเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ๖ - ๑๒ เดือนขึ้นไป เพื่อให้สามารถใช้งานได้จริงและจะทำให้ให้นักวิชาการ สศก. ได้รับประโยชน์จากการประชุม/สัมมนาอย่างมีประสิทธิภาพ